

Mag een arts die naast je woont vrij opzoeken wat je mankeert?

Volkscrant 16-6-07

Interview

Jannette Beuving

Ook onbevoegden kunnen in het elektronisch patiëntendossier, waarschuwt het CBP.

Van onze verslaggeefster
Margreet Vermeulen

'Stel dat je buurman, die toevallig arts is, uitgebreid in jouw medisch dossier gaat neuzen en daar leest dat je een zelfmoordpoging hebt gedaan, of een geslachtsziekte hebt. Dat is toch ondenkbaar?'

Jannette Beuving, lid van het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP), schudt vlot een voorbeeld uit haar mouw van wat er kan gebeuren met een niet goed beveiligd elektronisch patiëntendossier. Het ministerie van Volksgezondheid werkt al een paar jaar aan de geleidelijke invoering ervan. Vanaf 2009 moeten zorgverleners met één druk op de knop alle medische gegevens van een patiënt kunnen vragen.

Het CBP, benadrukt Beuving, juicht de komst van het elektronisch dossier toe. 'Maar de plannen van het ministerie komen

erop neer dat de kasten met patiëntendossiers opengaan voor alle zorgverleners. Wij vinden dat dossiers alleen geraadpleegd mogen worden door zorgverleners die een behandelrelatie hebben met de patiënt.'

Het elektronisch patiëntendossier wordt een virtueel dossier waarmee zorgverleners alle medische informatie uit het hele land over een patiënt kunnen inzien. Van medicijngebruik en operaties tot allergieën. Dat is nodig omdat bij de informatieoverdracht tussen zorgverleners jaarlijks 1,3 miljoen fouten worden gemaakt. Soms met fatale afloop.

Vooraf in noodsituaties kan sneller en beter hulp worden verleend als de ambulancebroeder en de eerstehulparts meteen het dossier van de patiënt kunnen inzien door zijn burgerservicenummer in te tikken. Daarom wil het ministerie van Volksgezondheid geen drempels opwerpen om in het computersysteem te komen, en zouden alle zorgverleners toegang krijgen. Het ministerie wil dat achteraf

Jannette Beuving
Foto CBP

wordt gecontroleerd of er misbruik van het systeem is gemaakt.

'Wij vinden ook dat het een praktisch en werkbaar systeem moet zijn', benadrukt Beuving. 'Maar dit gaat echt te ver. Het gaat zelfs in tegen het medisch beroepsgeheim. Een arts mag zijn kast met patiëntengegevens niet openen voor onbevoegden', aldus Beuving die inmiddels al een paar keer contact heeft gehad over dit thema met het departement. Tevergeefs. 'Het ministerie is erg vasthoudend op dit punt. Men wil tot dusver zelfs niet onderzoeken of en hoe de toegang tot de dossiers beperkt kan worden tot zorgverleners die de patiënt behandelen.'

Een elektronisch patiëntendossier waar de eerstehulparts niet bij kan, heeft ook weinig zin. 'Dat klopt. Wij stellen voor om in het scherm de zorgverlener te waarschuwen: u heeft geen behandelrelatie met deze patiënt. Heeft u deze informatie toch dringend nodig, druk dan op ja.'

Dan kan nog iedere zorgverlener bij elk dossier.

'Ja. Maar je werpt een forse drempel op. Want het systeem noteert meteen welke zorgverlener gegevens heeft opgevraagd van patiënten met wie hij geen behandelrelatie heeft. Dan kun je achteraf des te makkelijker controleren of het terecht was. De zorgverlener weet dat hij iets uit te leggen heeft.'

Waarom zouden zorgverleners gaan neuzen in dossiers waar ze niets te zoeken hebben?

'Het blijven mensen. Toen een bekende voetballer werd verdacht van een zedendelict hebben onbevoegde 200 agenten (vergeefs) geprobeerd in zijn dossier te komen. Je zult als bekende Nederlander maar onder het mes moeten...'

Hoe regelen andere landen dit?

'Heel Europa worstelt met het vraagstuk. Oostenrijk lijkt het meest principieel. Daar krijgt de arts alleen inzage nadat zowel hij als de patiënt een pasje laat scannen door de computer. Dat is natuurlijk niet praktisch in noodgevallen. Maar de privacy moet vooraf goed geregeld worden, want achteraf komt het niet meer goed.'